

at den svenske Konge havde givet Ordre til, at den svenske Flaade skulde komme. At den ikke kom tidnok, skyldtes Vind og andre Forhold, det skal jeg ikke komme ind paa — der ligger maaske andet bag det. Men faktisk er det, at naar man skal dømme om Historien i 1807, maa man kende det, der laa forud. Saa skete det Uheld, at Sveriges nye, unge Konge gik fra Sans og Samling, og at Forholdet mellem Danmark og Sverige blev brudt, og saa var det selvfølgelig en Fejl, at den unge Colbjørnsen og de andre Ministre ikke kunde se, at naar Forholdet til Sverige var forandret, kunde det ikke gaa an at lade hele Hæren ligge i det sydlige Holsten for at værgе Danmarks Grænse der, medens man lod alt andet her i Danmark skøtte sig selv. Det var selvfølgelig en Fejl, og af den Slags Fejl have vi mange at se tilbage paa. Men jeg vil paatale, at man her i Salen anfører 1807, 1854 og 1864 som Beviser for, at naar Danmark har søgt at værne sin Neutralitet eller har søgt at optræde som krigsførende Magt, har det altid været galt, man skal gaa til Kilderne for at finde, hvori det gale bestaar.

Jeg synes, der ikke skal meget andet end sund Fornuft til at forstaa, at vi maa værgе vor Neutralitet. Lad os tage det Tilfælde — det kan selvfølgelig lige saa godt vendes om, men jeg griber nu det Tilfælde —, at der er Krig mellem Tyskland paa den ene Side og England og Frankrig paa den anden Side, og lad os se, hvordan Danmarks Stilling da er. Tyskland, som er underlegent til Søs, vil selvfølgelig af al Magt søge at forhindre, at en engelsk Flaade blokerer dets Havne og at den maa binde en stor Landhær, en Landhær paa omkring en halv Million eller mere nede i Nordtyskland. Tyskland vil derfor være interesseret i af al Magt at søge at forhindre, at en engelsk Flaade kommer ned i Østersøen. Hvis der da ikke er nogen som helst Hindring derfor, og hvis Danmark ikke har gjort nogen som helst Modstand derimod, ville vi faa at se Store Bælts Kyster besatte af tyske Tropper, der ville lægge Miner ud i Store Bælt og Beskyttelsesskanser for at passe disse Miner. Den, der ligger nærmest, kan altid komme først, og i dette Tilfælde ligger Tyskland nærmest og kan komme først. Vi ville saa se den engelske Flaade komme for at sprænge disse Forhindringer i Store Bælt. Og hvorledes kan det ske? Det kan kun ske ved, at den saavidt mulig raserer Skanserne paa de danske Kyster og skyder de danske Byer, som ere besatte af

tyske Tropper, ned, og saa have vi alle de Ulykker, der kunne ske.

Og hvad vilde saa det engelske Folk sige? Hvis vi i Stedet for at sidde i det danske Parlament sad i det engelske og hørte, at Danmark ikke havde gjort det mindste Forsøg paa at værgе sin Neutralitet, vilde vi sige: Det Land have vi ingen Interesse for mere, det har gjort os al den Skade, det kan, bragt os til at ofre mange af vore Skibe, før vi kunde naa frem gennem Bælterne. Naar Bæltets Kyster kunne blive besatte af vore Modstandere, uden at Danmark rører sig, er dette Lands Bestaaen os ligegyldig, saa maa vi træffe andre Forholdsregler, vi ville have fri Passage gennem Bæltet, og vil Danmark ikke sørge for det, maa vi selv gøre det, og lad saa blot Jylland gaa, hvorhen det vil. Jeg synes, at hvis vi var Engländere eller Franskmand, maatte den sunde Fornuft sige os det. Og noget lignende kunde Tyskland sige, hvis vi hjalp England og Frankrig paa dets Bekostning. Der er derfor ingen anden Lov for os end saa godt, vi kunne, at værgе os.

Man kan nok sige, at $2\frac{1}{2}$ Mill. Mennesker kunne ikke stille sig imod 50 Millioner. Nej, overfor en ganske overlegen Styrke kan naturligvis Danmark intet gøre. Den Lære behøver man ikke at forkynde os. Men den Dag, da Danmarks Skæbne skal vejes og maales ved Fredslutningen, vil der blive spurgt: Har Danmark optraadt korrekt, har det gjort, hvad man kan forlange af saadan en lille Stat? Og har det gjort det, vil man fastholde, at Danmark skal bestaa, for det er i de vedkommendes Interesse. Men kan det siges, at Danmark intet har gjort, at det har været ligegyldigt, det har sparet, og derfor er det gaaet, som det nu er gaaet, vil Dommen sikkert komme til at lyde paa noget andet.

Jeg kan derfor ikke andet end saa stærkt som muligt tilraade, at vi ordne vort Forsvar saadan, at vi kunne gøre Modstand saa længe og saa kraftigt, vi kunne, saa den bliver respekteret. Hvis Tyskland for at overvinde vor Modstand vilde være nødt til at bringe en Armé paa 50—100,000 Mand og en stor Belejringspark her over og anlægge Skanser og gøre det i Løbet af Timer — for nu maale vi Krigsbegivenhederne i Timer, tidligere var det Dage, Uger, Maaneder, men her vil det dreje sig om 40 eller nogle og fyrretyve Timer —, vilde det betænke sig, thi skulde Togtet mislykkes, vilde Landet ikke have Spor af Fordel af dette Forsøg.